

0 IX
69

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΑΥΤΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ 20^{ΗΝ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1968
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ ΤΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Υ Π Ο

ΚΩΝΣΤ. Α. ΓΚΑΝΙΑΤΣΑ
ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
1968

Σεβασμιώτατε,
Κύριε Νομάρχα,
Κύριε Διοικητὰ τῆς 8ης Μεραρχίας,
Κύριε Δήμαρχε,
Κύριοι Πρόεδροι,
Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι,
Ἀγαπητοὶ συμπατριῶται,
Ἀγαπητοὶ φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι,

Αὐτὴν τὴν στιγμήν πάλλομαι ἀπὸ μεγάλην χαρὰν καὶ συγκίνησιν, καὶ χαρὰν μὲν, διότι τὸ ὄνειρο ἡμῶν τῶν Ἑπειρωτῶν διὰ τὴν ἰδρυσιν Πανεπιστημίου εἰς τὰ θρυλικά Γιάννενα ἔγινε πραγματικότης, συγκίνησιν δὲ διότι, τύχῃ ἀγαθῇ, ἐμφανίζομαι ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Πρυτάνεως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρίδος καὶ μάλιστα εἰς μίαν ἐπίσημον ἐορταστικὴν τελετὴν, ὅπως ἡ σημερινή.

Εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τὴν πολιτείαν, ἣ ὅποια, ἀποτίουσα φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Ἑπειρον διὰ τὴν μεγάλην προσφορὰν τῆς εἰς τὸ Ἔθνος «εἰς γρόσια καὶ εἰς γράμματα», προέβη πρὸς τετραετίας μὲν εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ πρὸς διετίας τοῦ Μαθηματικοῦ Τμήματος ὡς παραρτημάτων τῶν ἀντιστοίχων Σχολῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου.

Καὶ τὰ δύο αὐτὰ πνευματικά μας τέκνα ἰδρύθησαν καὶ ὀργανώθησαν μὲ σταθερὰς βάσεις χάρις εἰς τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀσίγαστον φροντίδα τῶν ἀγαπητῶν καὶ διακεκριμένων συναδέλφων κ. κ. Καψωμένου καὶ Ἀναστασιάδη, Προέδρων τῶν ὡς ἄνω Τμημάτων.

Εἰς ἀμφοτέρους ὀφείλεται πᾶσα τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη διὰ τὸ ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον των διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ διὰ τοὺς κόπους καὶ προσπαθείας πὸν κατέβαλον διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν.

Σᾶς παρέχω τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ παρασταθῶμεν καὶ θὰ βοιωθήσωμεν τὸ πνευματικόν μας αὐτὸ τέκνον εἰς τὰ πρῶτα του βήματα ὥστε νὰ ἐξελιχθῆ εἰς ἓν λαμπρὸν ἀνώτατον πνευματικὸν ἴδρυμα καὶ μετὰ τὴν ἀκτινοβολίαν ἐκείνην τῶν σχολείων τῆς Ἡπείρου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τουρκοκρατίας, τὰ ὁποῖα ἔπαιξαν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν, τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν τόνωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος.

Καὶ τώρα ἀγαπητοί μου νέοι φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, ἀποτείνομαι πρὸς ἐσᾶς καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀπευθύνω λίγα λόγια.

Ἐν πρώτοις σᾶς ἐκφράζω τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰσόδου σας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ νὰ σπουδάσετε τὸν κλάδον τῆς προτιμήσεώς σας. Σᾶς εὐχομαι ὅπως ὁ Θεὸς σᾶς χαρίζη ὑγείαν καὶ δύναμιν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὀνείρων καὶ ἐπιδιώξεών σας.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας αὐτὴν ἐπραγματοποιήσατε τὸν εὐγενῆ σκοπὸν ποὺ προσδιωρίσατε διὰ τὴν ζωὴν σας καὶ ἱκανοποιήσατε ὄχι μόνον τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν σας, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς σας, οἱ ὁποῖοι ἐμόχθησαν διὰ σᾶς καὶ ἐβασανίζοντο ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν διὰ τὸ μέλλον σας.

Ἦλθατε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ νὰ σπουδάσετε, νὰ μορφωθῆτε καὶ διὰ νὰ ἀποκτήσετε ἓνα ἐφόδιο διὰ τὴν ζωὴν σας.

Πρέπει ὁμως νὰ γνωρίζετε ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον δὲν εἶναι ἓνα ἐπαγγελματικὸν σχολεῖον ποὺ νὰ χορηγῆ ὅπως - ὅπως ἓνα χαρτὶ ὡς προσὸν διὰ μίαν θέσιν ἢ δι' ἓνα βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα. Θὰ ἦτο εὐτελὲς καὶ διὰ σᾶς καὶ δι' ἡμᾶς ἐὰν αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπός.

Τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι ἓνας κοινωνικὸς θεσμὸς καὶ ἓνα ἐργαστήριον ἐρεῦνης τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀληθείας. Ἡ ἐπιστήμη εἶχε ἄλλοτε πλάτος χωρὶς ἀρκετὸ βάθος καὶ σήμερον ἔχει καὶ τὰ δύο, ἢ δὲ ἀλήθεια εἶναι μία σύνθεσις πολυδιάστατος καὶ ἓνα δυσκολοδιάκριτο ἀγαθὸν ποὺ βρίσκεται μὲ μόχθο.

Διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἐντατικὴ προσπάθεια καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὰς σπουδὰς μὲ πάθος.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει ὡς ἀποστολὴν ὄχι μόνον νὰ μεταδίδῃ γνώσεις καὶ νὰ καταρτίζῃ ἐπιστήμονας, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους ἐναρέτους, διότι ἡ κοινωνία δὲν ἔχει ἀνάγκην μόνον σοφῶν, ἀλλὰ καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων.

Ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀγωγὴν εἶναι τραχύς, τὸν ὁποῖον ὁμως πρέπει νὰ περάσητε μὲ τὴν βοήθειαν τῶν διδασκάλων

σας, διότι ἡ γνῶσις χωρὶς τὴν ἀρετὴν εἶναι βλαβερὰ καὶ κατὰ τὸν Πλάτωνα: «Πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία οὐ σοφία φαίνεται».

Ἴσως δὲν εἴσθε ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ κατανοήσετε ποίαν σημασίαν ἔχουν διὰ τὸ μέλλον ἡ ἀξία τοῦ μόχθου καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῆς μονάδος τοῦ χρόνου. Μὴν ἀφίνετε νὰ παρέρχεται ἀνεκμετάλλευτος ὁ χρόνος, διότι κατὰ τὸν πατέρα τῆς Ἰατρικῆς Ἱπποκράτην: «ὁ βίος βραχύς, ἡ τέχνη μακρά, ἡ κρίσις χαλεπή, ἡ πεῖρα σφαλερά, ὁ δὲ καιρὸς δξύς».

Τὸ Πανεπιστήμιον ἐπιδιώκει νὰ σᾶς μεταδώσῃ ὄχι μόνον ἐπιστήμην καὶ ἦθος, ἀλλὰ νὰ φροντίξῃ καὶ διὰ τὸ τρίτον ὑψιστον ἀγαθόν, ἦτοι τὴν ὑγείαν, διαθέτον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ γυμναστήριον. Εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ προσέρχεσθε νὰ γυμνάζεσθε ὄχι ἀναγκαστικῶς, ἀλλὰ ἀπὸ συναίσθησιν ὠφελείας.

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Σᾶς ὀφείλεται πάντοτε στοργὴ καὶ ἐκτίμησις, διότι δὲν εἴσθε μόνον τὸ θερμορρογὸν παρὸν καὶ ὑπερέχετε εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς ὠρίμου ἡλικίας, ἀλλὰ εἴσθε καὶ τὸ φέρελπι μέλλον καὶ ἡ μέλλουσα ἡγέτις τάξις τῆς κοινωνίας. Ἐχετε μὲν τὰ πλεονεκτήματα αὐτά, καθὼς καὶ μερικὰ ἄλλα, ἀλλὰ στερεῖσθε πείρας καὶ ὠρίμου κρίσεως.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ὑποχρέωσιν καὶ ἱερὸν καθήκον νὰ σᾶς διαφωτίσωμεν περὶ τῶν κινδύνων ποὺ σᾶς ἀπειλοῦν καὶ νὰ σᾶς προστατεύσωμεν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σας.

Ἐχθροὶ σας εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι, καλυπτόμενοι μὲ διάφορα ἤχηρὰ συνθήματα καὶ ἐκμεταλλεζόμενοι τὴν ἀπειρίαν τῆς νεολαίας, ἐπιδιώκουν τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ δυναμιμοῦ σας διὰ ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Ὁ μέγιστος ἐχθρὸς σας εἶναι ὁ κομμουνισμὸς, ὁ ὁποῖος ὡς κοσμοθεωρία καὶ βιοθεωρία πρέπει νὰ θεωρῆται ἀπὸ κάθε ὑγιῶς σκεπτόμενον Ἕλληνα ὡς μίσημα, διότι δὲν ταιριάζει εἰς τὴν χώραν μας μὲ τὸ ἅπλετον φῶς καὶ δὲν πρέπει νὰ εὐρίσκη ἔδαφος καλλιέργειας εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἐγαλονηχθήσαν μὲ ὑψηλὰς ἰδέας περὶ ἐλευθερίας καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὁ αὐτοσεβασμὸς, ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀτόμου ἔχει ἀπὸ χιλιετιῶν τόσον βαθιὰς ρίζες.

Διὰ τὸν κομμουνισμὸν εἶναι ἄγνωστες τέτοιες ὑψηλὰς ἀρετέες, διότι ἐπιδιώξις του εἶναι ἡ ὑποδούλωσις τῆς ψυχῆς τῶν νέων εἰς τοὺς σκοπούς του.

Σεῖς πρέπει νὰ ἔχετε ὡς κύριον ἔργον σας τὰς σπουδὰς καὶ τὴν μόρφωσίν σας καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ τρίπτυχον πατρὶς - θρησκεία - οἶκο-

γένεια, πού ἐκληρονομήσαμεν ἀπὸ ἓνα ἀγωνιστικὸν παρελθὸν γεμᾶτο αὐτοθυσίαν καὶ δόξαν.

Ἐκ τῆς βήματος τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου ἀνέφερα τὴν 26ην Ὀκτωβρίου μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τοὺς τρεῖς χρόνους τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου, τοὺς ὁποίους ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἀκούσετε καὶ σεῖς καὶ οἱ ὅποιοι εἶναι οἱ ἐξῆς :

Τὸ παρὸν τοῦ παρελθόντος, πού εἶναι ἡ μνήμη,
τὸ παρὸν τοῦ παρόντος, πού εἶναι ἡ ἄμεσος ἀντίληψις καὶ
τὸ παρὸν τοῦ μέλλοντος, πού εἶναι ἡ προσδοκία.

Ἐὰν θέλωμεν νὰ ζήσωμεν ἐλεύθεροι καὶ ὄχι δοῦλοι, πρέπει νὰ στραφῶμεν εἰς τὸ παρελθὸν διὰ τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας διὰ νὰ ζωντανέυσῃ τὸ παρὸν καὶ νὰ προεξοφλήσῃ ἓνα καλύτερον μέλλον.

Ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν μας ἱστορίαν μᾶς εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἑλληνισμὸς δὲν κατεποντίσθη μέσα στὸ ἀβυσσαλέον χάος κατὰ τὴν μακροαῖωνα μαύρην δουλείαν χάρις εἰς τὴν παιδείαν, τὴν ὀρθοδοξίαν, τὴν τόσον βιωμένην εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν βυζαντινὴν παράδοσιν, τὴν νοσταλγίαν τοῦ προγονικοῦ κλέους. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἦσαν ἡ δυναμογόνος πηγὴ πού ἐξησφάλισε τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν ἐὰν θέλωμεν νὰ ζήσωμεν ἐλεύθεροι.

Ἄς φέρωμεν μπροστά μας, λοιπόν, τὸ παρελθὸν διὰ νὰ ζωντανέυσῃ τὸ παρὸν, διότι τὰ μεταπολεμικὰ χρόνια ἐχάσαμε τὴν συνοχήν μας, καὶ ἀφίσαμε νὰ ὑπεισέλθουν διαβρωτικαὶ δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἠπείλησαν νὰ κλονίσουν πεποιθήσεις καὶ σύμβολα καθὼς καὶ τὰ ἐθνικά μας ζώπυρα. Χάρις εὐτυχῶς εἰς τὴν ἀντίδρασιν τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τῶν ὑγιῶς καὶ ἐθνικῶς σκεπτομένων Ἑλλήνων, αἱ διαβρωτικαὶ αὐταὶ δυνάμεις δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κλονίσουν τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἔθνους διὰ νὰ προετοιμάσουν τὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὸν ἀφανισμόν μας.

Τὸ μέλλον θὰ τὸ ἐξασφαλίσωμεν, ἐὰν σκεπτόμεθα πάντοτε τὸ παρελθὸν διὰ νὰ ἀντλῶμεν ἀπὸ αὐτὸ ἀγωνιστικότητα καὶ τονώνωμεν τὸ ἐθνικὸν μας φρόνημα.

Ἄγαπητά μου παιδιά,

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν πού σᾶς ἀντικρῶζω, ὁ νοῦς μου στρέφεται μὲ συγκίνησιν πολλὰ χρόνια πίσω καὶ μοῦ θυμίζει πῶς καὶ ἐγώ, ὅπως οἱ πλείστοι ἀπὸ σᾶς, ξεκίνησα ἀπὸ χωριὸ μὲ ἐφόδια ὀλίγα μὲν οἰκονομικὰ μέσα, ἀλλὰ μὲ θέλησιν, μὲ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν καὶ μὲ ἑλληνοχριστιανικὴν ἀγωγὴν πού μοῦ ἔδωσαν οἱ γονεῖς μου καὶ οἱ δάσκαλοι τοῦ χωριοῦ μου καὶ τῆς γηραιᾶς Ζωσιμαίας Σχολῆς τῆς πόλεώς μας. Μὲ τὰ ἐφόδια αὐτὰ

ώπλισμένος, κατώρθωσα νὰ ὑπερπηδήσω ὅλες τὶς δυσκολίες ποὺ συνήντησα καὶ νὰ πραγματοποιήσω τὰ ὄνειρά μου.

Διὰ τοῦτο σᾶς δίδω μίαν συμβουλὴν καὶ εὐχὴν ἀπὸ τὸ βῆμα αὐτό: Νὰ προσπαθήσετε νὰ ὀπλισθῆτε καὶ σεῖς μὲ τὰ ἴδια ὅπως καὶ ἐγὼ ἐφόδια διὰ νὰ πραγματοποιήσετε τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰ ὄνειρά σας καὶ νὰ τιμῆσετε τὸν ἑαυτὸν σας, τοὺς ἰδικούς σας τὸν τόπον μας.

Καὶ ἤδη ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ σᾶς καλέσω νὰ δώσετε τὸν νενομισμένον φοιτητικὸν ὄρκον. Εἶναι ἴσως ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὀρκίζεσθε, γι' αὐτὸ καὶ εἰσθε ὑπεύθυνα πλέον ἄτομα.